

Det gemensamma urvalsprovet 2015 för
Handelshögskolan vid Åbo Akademi och
Hanken Svenska handelshögskolan

MODELLSVAR

**Det gemensamma urvalsprovet för
Handelshögskolan vid Åbo Akademi och
Hanken Svenska handelshögskolan
den 2 juni 2015 kl. 10:00-15:00**

Urvalsprovet kan ge max. 80 poäng.

Finansiell ekonomi

Besvara alla delfrågor genom att kryssa för det korrekta alternativet **på den separata svarsblanketten för flervalfrågorna**. Svara på frågorna utgående från boken *Företagsekonomi 100, faktabok*. För rätt svar får du det poängantal som nämns i frågan och för fel svar avdras hälften av det poängantal som nämns i frågan. En obesvarad fråga ger noll (0) poäng. Summan av dina poäng inom denna del (frågorna 1-5) kan inte bli negativ. Totalt kan denna del ge max. 12 poäng.

- 1 Ett företag som är finansierat till 100 % med eget kapital gör en grundinvestering år noll på 285 €. Grundinvesteringen ger upphov till följande kassaströmmar: 110 € år 1, 120 € år 2 och 130 € år tre, varefter grundinvesteringen är värdelös. Kalkylräntan är 10 % och skattesatsen är 0 %. Vad är kapitalvärdet, avrundat till närmaste hela euro? (3 p)
- A -285€
B -75€
C 75€
D 12€

Kapitalvärdet definieras som skillnaden mellan investeringens storlek och nuvärdet av kassaströmmarna (s 309). Instruktioner för hur man beräknar nuvärde hittas på sid 307. Investeringens storlek är 285. Nuvärdet av kassaströmmen år 1: $110/(1+0,1)^1 = 100$. Nuvärdet av kassaströmmen år 2: $120/(1+0,1)^2 = 99,17$. Nuvärdet av kassaströmmen år 3: $130/(1+0,1)^3=97,67$. Detta ger ett kapitalvärde på 11,84 $(-285+100+99,17+97,67)$ vilket avrundas till 12 euro. Rätt svar är således alternativ D.

- 2 Man kan använda olika metoder vid lönsamhetsbedömning av investeringar. Om du använder internräntemetoden, och kalkylräntan är högre än internräntan, vad kan du då konstatera angående lönsamheten på investeringen? (2 p)
- A Investeringen är lönsam.
B **Investeringen är inte lönsam. (s 314)**
C Investeringen är varken lönsam eller olönsam.
D Investeringens lönsamhet kan inte bedömas med denna information.

- 3 Skuldsättningsgraden anger skuldernas storlek i förhållande till det egna kapitalet. Under vilket av nedanstående alternativ ökar skuldsättningsgraden hos ett företag? (2 p)

- A Företaget emitterar nya aktier.
- B Företaget emitterar obligationslån. (s 392)**
- C Företagets aktiepris ökar.
- D Företaget permitterar anställda.

- 4 Vid finansieringen av ett företags verksamhet binds kapital både i anläggnings- och omsättningstillgångar. Beräkna rörelsekapitalet för ett företag, vars balansräkning är sammanfattad nedan. (2 p)

Anläggningstillgångar	500 000
Omsättningstillgångar	1 000 000

Eget Kapital	800 000
Långfristiga skulder	600 000
Kortfristiga skulder	100 000

- A 2 300 000
 - B 1 500 000
 - C 900 000 (kap 21, speciellt sid 325)**
 - D 400 000
- 5 Räntabiliteten är ett mått på lönsamheten på ett företag i förhållande till kapitalet. Vilken av nedanstående faktorer ökar räntabiliteten på totalt kapital, om allt annat hålls konstant? (3 p)
- A Vinstmarginalerna minskar.
 - B Företaget tar ett lån.
 - C Kapitalets omsättningshastighet ökar. (kap 23, speciellt sid 380)**
 - D Ägarna tillskjuter mera kapital till företaget.

Marknadsföring

Besvara alla delfrågor genom att kryssa för det korrekta alternativet **på den separata svarsblanketten för flervalfrågorna**. Svara på frågorna utgående från boken *Företagsekonomi 100, faktabok*. För rätt svar får du det poängantal som nämns i frågan och för fel svar avdras hälften av det poängantal som nämns i frågan. En obesvarad fråga ger noll (0) poäng. Summan av dina poäng inom denna del (frågorna 6-13) kan inte bli negativ. Totalt kan denna del ge max. 16 poäng.

- 6 Ett företag vars fokus främst ligger på kundernas behov, och som använder sig av integrerad marknadsföring kan sägas vara (2 p)
- A effektivitetsorienterat.
 - B marknadsorienterat. (s. 98)**
 - C säljorienterat.
 - D produktionsorienterat.
- 7 Business-to-Business marknadsföring brukar vanligen inte vara aktuell när man säljer på (2 p)
- A organisationsmarknaden.
 - B konsumentmarknaden. (s. 104)**
 - C producentmarknaden.
 - D återförsäljarmarknaden.
- 8 Marknadssegmentering brukar innebära att (2 p)
- A företaget delar in sina produkter i olika grupper.
 - B företaget delar in sina kunder i olika grupper. (s. 106)**
 - C företaget delar in sina samarbetspartners i olika grupper.
 - D företaget delar in sina konkurrenter i olika grupper.
- 9 Vilket av följande ingår inte i den klassiska distributionskedjan? (2 p)
- A Generalist. (s. 117)**
 - B Grossist.
 - C Detaljist.
 - D Konsument.

- 10 Produkter som förbrukas under en längre tid brukar vanligtvis kallas (2 p)
- A konsumtionsvaror.
 - B kapitalvaror. (s. 122)**
 - C bestående varor.
 - D diffusionsvaror.
- 11 Varumärken brukar vanligtvis inte användas för att (2 p)
- A motivera ett högre pris.
 - B uttrycka personlighetsdrag.
 - C påverka produktionskostnader. (s. 124)**
 - D framhäva produkttegenskaper.
- 12 Vad betyder värdebaserad prissättning? (2 p)
- A Priset ställs enligt vilket värde produkten har för kunden. (s. 129)**
 - B Priset ställs enligt vilket värde produkten har för säljaren.
 - C Priset ställs enligt konkurrenternas priser.
 - D Priset ställs enligt produktens självkostnad.
- 13 Vilket av följande kan sägas vara en konsekvens av relationsmarknadsföring? (2 p)
- A Företaget fokuserar starkt på att skapa transaktioner och få marknadsandelar.
 - B Företaget erbjuder sina kunder skräddarsydda lösningar. (s. 139)**
 - C All marknadsföring sköts via företagets marknadsföringsavdelning.
 - D Företaget fokuserar starkt på enskilda produkters lönsamhet.

Nationalekonomi

Besvara alla delfrågor genom att kryssa för det korrekta alternativet **på den separata svarsblanketten för flervalsfrågorna**. Svara på frågorna utgående från boken *Vår ekonomi, en introduktion till samhällsekonomin*. För rätt svar får du det poängantal som nämns i frågan och för fel svar avdras hälften av det poängantal som nämns i frågan. En obesvarad fråga ger noll (0) poäng. Summan av dina poäng inom denna del (frågorna 14-21) kan inte bli negativ. Totalt kan denna del ge max. 16 poäng.

- 14 Hushållen köper mera smör när priset på margarin stiger. Dessa varor är därför (2 p)
- A Giffen-varor.
 - B komplementära varor.
 - C likvida varor.
 - D **substitut. (kap. 3 & 5)**
- 15 Med en Tobin-skatt avses (2 p)
- A en lineärt progressiv skatt.
 - B en skatt på humankapitalet.
 - C **en omsättningsskatt på valutatransaktioner. (kap. 6-7 samt ordlistan)**
 - D en symbolisk skatt som ska gynna höginkomsttagares investeringsbenägenhet.
- 16 Vilken kostnad faller alltid när produktionen ökar? (2 p)
- A Marginal- eller gränskostnaden.
 - B Den totala fasta kostnaden.
 - C **Den fasta kostnaden per enhet av varan. (kap. 4)**
 - D Den totala kostnaden per enhet av varan.
- 17 Vad avses med en Nash-jämvikt? (2 p)
- A En instabil jämvikt.
 - B Den jämvikt som uppstår efter att en aktiemarknadsbubbla har spruckit.
 - C **Den jämvikt som uppstår till exempel i ett oligopol när aktörerna fattar beslut under påverkan av andras förväntade beslut. (kap. 4 samt ordlistan)**
 - D En jämvikt där förhållandet mellan arbetskraftens storlek och antalet sysselsatta är högst 0,75.

- 18 Om efterfrågan på en marknad ges av $P=100-2Q$, och utbudet av $P=20+2Q$ så är jämviktspriset (2 p)

A 20
B 40
C **60 (kap. 4)**
D 80

*Likställ funktionerna ovan, dvs. sätt $100-2Q=20+2Q \Rightarrow 80 = 4Q \Rightarrow Q=20$.
Insättning i antingen (den inversa) utbuds- eller efterfrågefunktionen ger jämviktspriset $P=60$.*

- 19 Med hysteresis avses (2 p)

A hysterisk budgivning i samband med populära investeringsobjekt.
B **en hög arbetslöshet som permanentar sig själv. (kap. 5 samt ordlistan)**
C en konjunkturnedgång som leder till hysteriskt beteende.
D det tillstånd som uppstår när marginalskatterna är för höga.

- 20 Efterfrågans priselasticitet när det gäller läroböcker i nationalekonomi är -2 (eller 2 som absolut belopp). Om priset stiger med 3 % så händer följande: (2 p)

A Man efterfrågar 4 % flera exemplar.
B Man efterfrågar $\frac{2}{3}$ % färre exemplar.
C **Man efterfrågar 6 % färre exemplar. (kap. 1 och 3)**
D Man efterfrågar 2 % färre exemplar.

- 21 Låt C stå för konsumtion och Y för nationalinkomst. Vilken av följande konsumtionsfunktioner är förknippad med den största så kallade multiplikatoreffekten? (2 p)

A $C=70+0,5Y$
B $C=700+0,5Y$
C **$C=900+0,8Y$ (kap. 13)**
D $C=990+0,7Y$

Att elasticiteten är -2 betyder att förhållandet mellan den procentuella efterfrågeminskningen (låt oss kalla den x) och den procentuella prishöjningen, som här är 3, är 2. Lös alltså ekvationen $x/3 = 2$ så erhålles som svar $x=6$.

Organisation och ledning

Besvara alla delfrågor genom att kryssa för det korrekta alternativet **på den separata svarsblanketten för flervalfrågorna**. Svara på frågorna utgående från boken *Företagsekonomi 100, faktabok*. För rätt svar får du det poängantal som nämns i frågan och för fel svar avdras hälften av det poängantal som nämns i frågan. En obesvarad fråga ger noll (0) poäng. Summan av dina poäng inom denna del (frågorna 22-27) kan inte bli negativ. Totalt kan denna del ge max. 12 poäng.

- 22 Man talar om företagets totaleffektivitet som summan av yttre effektivitet och inre effektivitet. Med begreppet inre effektivitet avser man (2 p)
- A inre förmåga till prioritering.
 - B förmåga att använda intuition produktivt.
 - C effektiv organisering av verksamheten.
 - D att använda resurserna på ett bra sätt. (s. 17)**
- 23 SWOT-analysen används ibland för att ta fram bakgrundsinformation för strategiarbete. Vilken av följande fyra ingår inte som del i en SWOT-analys? (2 p)
- A Svagheter.
 - B Krav. (s. 89)**
 - C Möjligheter.
 - D Styrkor.
- 24 Strategi är ett viktigt redskap för ledningen i organisationer. En företagsstrategi definieras som (2 p)
- A konsten att öka företagets medvetenhet om förändringar i omgivningen.
 - B konsten att anpassa sig till framtiden.
 - C konsten att utnyttja företagets samlade resurser för att nå företagets mål. (s. 81)**
 - D konsten att proaktivt påverka företagets förutsättningar för framgång.

- 25 Vilken av följande organisationsformer lämpar sig bäst för ett mindre företag inom handeln? (2 p)
- A Matrisorganisation.
 - B Divisionsorganisation.
 - C **Funktionsorganisation. (s. 161-163)**
 - D Horisontell organisation.
- 26 Moderna organisationsformer kännetecknas av strävan bort från hierarkier. Vilket av följande alternativ räknas inte till de moderna organisationerna? (2 p)
- A **Linje-stabsorganisation. (s. 166-169)**
 - B Processorganisation.
 - C Projektorganisation.
 - D Nätverksorganisation.
- 27 Förändring i organisationer kan genomföras med olika metoder. Vilken av följande metoder nämns inte i *Företagsekonomi 100, faktabok*? (2 p)
- A Förändring genom diktat, d.v.s. ren maktutövning.
 - B Förändring stimuleras fram genom utbildning.
 - C Förändring med hjälp av förankringsmodellen.
 - D **Frivillig förändring. (s. 171-172)**

Redovisning

Besvara alla delfrågor genom att kryssa för det korrekta alternativet **på den separata svarsblanketten för flervalfrågorna**. Svara på frågorna utgående från boken *Företagsekonomi 100, faktabok*. För rätt svar får du det poängantal som nämns i frågan och för fel svar avdras hälften av det poängantal som nämns i frågan. En obesvarad fråga ger noll (0) poäng. Summan av dina poäng inom denna del (frågorna 28-34) kan inte bli negativ. Totalt kan denna del ge max. 16 poäng.

- 28 Företaget Beta Ab köpte den 2.1.2015 en ny tillverkningsmaskin från Delta Ab. Fakturan var daterad den 5.1.2015 och ankom till Beta Ab den 9.1.2015 tillsammans med maskinen. Fakturabeloppet var 3 600 € och 20 % av betalningen skulle ske senast den 20.1.2015, 40 % senast den 31.8.2015 och 40 % senast den 31.1.2016. Maskinen beräknas hålla i fyra år. Vilket av följande påståenden är fel? (3 p)
- A Utgiften hos Beta Ab är 3 600 € och uppstår den 9.1.2015.
B Kostnaden för året 2015 hos Beta Ab är 900 €.
C **Intäkten för året 2015 hos Delta Ab är 2 160 €.** (Kap. 15: Kostnader och intäkter; *Intäkten för året 2015 hos Delta Ab är fakturabeloppet 3 600 €*)
D Inkomsten hos Delta Ab uppstår den 5.1.2015.
- 29 Företaget Venus Ab har följande kostnader (€) för nedanstående tillverkningsvolym: (2 p)

Tillverkat antal månilar	Material	Löner	Hyrer
100	150 000	100 000	30 000
200	300 000	150 000	30 000
300	450 000	180 000	30 000
400	600 000	200 000	30 000

Vilket av följande påståenden är korrekt?

- A **Materialkostnader per styck är 1 500 €.** (Kap. 15: Rörliga och fasta kostnader)
B Materialkostnader är fasta kostnader.
C Löner är proportionellt rörliga kostnader.
D Hyra per styck är oberoende av produktionsvolymen.

- 30 Alfa Ab tillverkar en enda produkt, trädgårdsstolen Bekväm. För det innevarande året har vi följande information: (3 p)

Antalet tillverkade stolar: 800 st.
Direkta materialkostnader: 3 200 €
Lönekostnader: 4 800 €
Lokalhyror: 1 600 €
Försäljningspris: 16 €/st.

Lönerna betalas som fasta månadslöner till två snickare och ett kontorsbiträde.

Vilket av följande påståenden är korrekt?

- A Resultatet vid verklig tillverkningsvolym är 3 800 €.
B Den kritiska volymen är 520 st.
C Täckningsgraden för en trädgårdsstol är 80 %.
D För att nå målresultatet 4 000 € måste försäljningspriset höjas till 17 €/st. (Kap. 16: Grundläggande begrepp och samband, Totalanalys, Bidragsanalys)

A: Resultat = Totala intäkter – Totala kostnader

Resultat vid verklig tillverkningsvolym:

$$\text{Totala intäkter: } 800 \text{ st.} \times 16 \text{ €/st.} = 12.800 \text{ €}$$

$$\text{Totala kostnader: } 3.200 + 4.800 + 1.600 = \underline{9.600 \text{ €}}$$

$$\text{Resultat} \quad \quad \quad 3.200 \text{ €} \neq 3.800 \text{ €}$$

B: Vid den kritiska volymen är resultat 0

Av kostnaderna är materialkostnader rörliga kostnader

Rörliga kostnader/st.: 3.200 € / 800 st. = 4 €/st.

Resultat vid tillverkningsvolym 520 st.

$$\text{Totala intäkter: } 520 \text{ st.} \times 16 \text{ €/st.} = 8.320 \text{ €}$$

$$\text{Totala kostnader: } 520 \times 4 + 4.800 + 1.600 = \underline{8.480 \text{ €}}$$

$$\text{Resultat} \quad \quad \quad - 160 \text{ €} \neq 0 \text{ €}$$

C: Täckningsbidrag = Pris/st. – RK/st. = 16 € - 4 €/st. = 12 €/st.

Täckningsgrad = Täckningsbidrag/Pris = 12/16 = 75 % ≠ 80 %

D: Resultat om försäljningspriset höjs till 17 €

$$\text{Totala intäkter: } 800 \text{ st.} \times 17 \text{ €/st.} = 13.600 \text{ €}$$

$$\text{Totala kostnader: } 3.200 + 4.800 + 1.600 = \underline{9.600 \text{ €}}$$

$$\text{Resultat} \quad \quad \quad 4.000 \text{ €}$$

- 31 Kortfristiga skulder är skulder som ska betalas inom (2 p)
- A 14 dagar.
 - B 30 dagar.
 - C 3 månader.
 - D 1 år. (Kap. 21: Balansräkning – finansiell ställning)**
- 32 När företaget har ledig kapacitet, är det lägsta acceptabla priset på en produkt (2 p)
det pris som precis täcker produktens
- A självkostnad.
 - B materialkostnader.
 - C varukostnad.
 - D särkostnader. (Kap. 19: Bidragskalkylering i tillverkningsföretag – Ledig kapacitet)**
- 33 Vilket av följande påståenden är fel? (2 p)
- A Balansräkning är en uppställning över tillgångar, eget kapital och skulder.
 - B Resultaträkning är en uppställning över inbetalningar och utbetalningar. (Kap. 22: Inledning – Från bokföring till årsbokslut)**
 - C Balansräkning visar företagets finansiella ställning vid en tidpunkt.
 - D Resultaträkning visar det ekonomiska utfallet för en räkenskapsperiod.
- 34 Ett företag kan justera sitt beskattningsbara resultat med hjälp av (2 p)
- A extraordinära kostnader.
 - B nedskrivningar.
 - C övriga rörelsekostnader.
 - D bokslutsdispositioner. (Kap. 22: Kostnadsslagsindelad resultaträkning)**

Statistik

Besvara alla delfrågor genom att kryssa för det korrekta alternativet **på den separata svarsblanketten för flervalfrågorna**. Svara på frågorna utgående från boken *Praktisk statistik*. För rätt svar får du det poängantal som nämns i frågan och för fel svar avdras hälften av det poängantal som nämns i frågan. En obesvarad fråga ger noll (0) poäng. Summan av dina poäng inom denna del (frågorna 35-38) kan inte bli negativ. Totalt kan denna del ge max. 8 poäng.

- 35 I en fabrik stod maskin A för 30 % av produktionen, maskin B för 20 % av produktionen och maskin C för 50 % av produktionen, innan man utförde modernisering av fabriken. Efter moderniseringen av fabriken ökar maskin A:s produktion med 10 % och maskin B:s produktion ökar med 30 %, medan maskin C:s produktion varken ökar eller minskar. Vilket av följande påståenden stämmer? (2 p)
- A Maskin C svarar nu för 41 % av hela produktionen i fabriken.
B Hela fabriken s produktion ökar med över 10 %
C Maskin B svarar nu för 26 % av hela produktionen i fabriken.
D Hela fabriken s produktion ökar med mindre än 10 %

Den totala ökningen i fabriken s produktion ges av $0,10 \cdot 0,30 + 0,30 \cdot 0,20 + 0 \cdot 0,50 = 0,09$, d.v.s. 9%. (Kapitel 3: uppgift 309)

- 36 I ett prov finns två frågor om statistik som ger maximalt två poäng var. För att undersöka sambandet mellan poängen i de två frågorna tabellför man resultatet. Tabellen nedan visar utfallen av svaren på de två frågorna i provet. (2 p)

Poäng fråga 2	Poäng fråga 1			Antal
	0	1	2	
0	4	3	1	8
1	2	7	5	14
2		6	6	12
Antal	6	16	12	$n=34$

Det betingade medelvärdet av fråga 2 för de som hade noll poäng i fråga 1 är

- A 1,118
B 0,625
C 0,333
D 0,176

Det betingade medelvärdet är medelvärdet av poängen endast för de 6 som fick 0 poäng i fråga 1, d.v.s. $(0 \cdot 4 + 1 \cdot 2 + 0 \cdot 2) / 6 = 2 / 6 = 0,333$. (Kapitel 3.5)

- 37 Följande tabell beskriver lönefördelningen för arbetarna i ett företag. (2 p)

Lön €/mån	Antal
1000-1999	5
2000-2999	12
3000-3999	18
4000-4999	7

Den approximativa medianlönen för arbetarna är

- A 3000 €/mån.
B 3222 €/mån.
 C 3500 €/mån.
 D 3999 €/mån.

I materialet finns sammanlagt 42 individer. På båda sidor av medianen finns alltså 21 individer. Medianen ligger då i klassen 3000-3999. Under klassens nedre gräns finnas sammanlagt 17 individer och i medianklassen 18. Då ligger 4 till vänster om medianen och 14 till höger om medianen. Medianen fås då med hjälp av interpolering: $3000 + (4/18) * 1000 = 3222$ (Kap 3.2)

- 38 Löneutvecklingen för tjänstemän på den statliga, kommunala och privata sektorn beskrivs av följande index med basår 1990. (2 p)

Sektor	År		
	1990	2000	2010
Statlig	100	124	134
Kommunal	100	131	142
Privat	100	119	129

Under 2000-2010 har den procentuella löneutvecklingen varit

- A högst på den privata sektorn.**
 B högst på den kommunala sektorn.
 C lägst på den kommunala sektorn.
 D lika hög på den statliga och den privata sektorn.

Under 2000-2010 har lönerna på den statliga sektorn är ökningen $134/124=1.08065$, dvs 8,065%. På den kommunala sektorn har de ökat med 8,397% ($141/131=1.08397$) och på den privata sektorn med 8,403% ($129/119=1,08403$). Alltså har ökningen varit högst på den privata sektorn. (Kap 5.1)